

Παγιδευμένες ανάμεσα σε ένα σεισμό και έναν ιό: μια ανταπόκριση από την Κροατία

Το κείμενο αυτό ολοκληρώθηκε στις 16 Απριλίου και στη συνέχεια μεταφράστηκε στα ελληνικά. Δυστυχώς λόγω πρακτικών και συλλογικών προβλημάτων καθυστέρησε η δημοσίευσή του. Ευχαριστούμε τις συντρόφισσες από το Ζάγκρεμπ, που δέχτηκαν να γράψουν αυτή την ανταπόκριση για μας.

Εμείς που γράφουμε αυτό το κείμενο είμαστε μέλη της έκδοσης *Antipolitika* – του αναρχικού περιοδικού από τα Βαλκάνια και του *good night macho pride*, μίας κουήρ πανκ συλλογικότητα με έδρα το Ζάγκρεμπ. Ο φόβος μας όσον αφορά την πανδημία αυτή τη στιγμή, ότι τώρα περισσότερο από ποτέ, οι άνθρωποι αντιμετωπίζουν το κράτος σαν κάποιο καλοκάγαθο προστάτη και για αυτό το λόγο αποδέχονται με μεγαλύτερη ευκολία την επιτήρηση και τον έλεγχο. Η ατμόσφαιρα του φόβου και της έκτακτης ανάγκης, οδηγεί τους ανθρώπους στο να πιστεύουν ότι οποιαδήποτε λύση στο πρόβλημα είναι καλή, και στο να αμφισβητούν λιγότερο, σε σχέση με το παρελθόν, τις επιπτώσεις κάποιων λύσεων. Αριστερά άτομα και ομάδες απλά συμβάλουν στις στάσεις που ενισχύουν το κράτος, καθώς δοξάζουν κάποια μέτρα που έχουν παρθεί από την κυβέρνηση (όπως το πάγωμα των τιμών όσον αφορά το φαγητό και τα προϊόντα υγιεινής, όπως και για τα ακόμη σχετικά λειτουργικά ιατρικά και εκπαιδευτικά συστήματα) ως σοσιαλιστικά. Επιπλέον, κάποιες ομάδες χρησιμοποιούν αυτή τη συγκυρία προκειμένου να επικαλεστούν τακτικές όπως αυτές της δημιουργίας λαϊκών μετώπων ή της κατάληψης της κρατικής εξουσίας. Τελικώς, παρά το γεγονός ότι πολλές ομάδες αλληλοβοήθειας και δίκτυα οργανώθηκαν, φοβόμαστε ότι πιθανόν θα καταλήξουν να έχουν απλά έναν ανθρωπιστικό χαρακτήρα και να λειτουργήσουν βοηθητικά για το κράτος στους καιρούς της κρίσης της κοινωνικής αναπαραγωγής, αντί στο να συνεισφέρουν σε μία κουλτούρα μίας συνεχόμενης αυτόνομης οργάνωσης παρά, αλλά και ενάντια, (σ)το κράτος. Παρά το γεγονός ότι η κυβέρνηση μιλά για τη διατήρηση της υγείας του έθνους ως ευθύνη των πάντων, ταυτόχρονα αντιμετωπίζει θετικά αυτά τα δίκτυα αλληλοβοήθειας, ενώ την ίδια στιγμή συνεχίζει να απελαύνει βίαια και παράνομα μετανάστες και μετανάστριες στα σύνορα, κάνοντας σχεδόν αδύνατη την όποια προσπάθεια οργάνωσης υποστήριξης ή αλληλεγγύης. Οπότε παρά το γεγονός ότι η εμπειρία των δικτύων αλληλοβοήθειας μπορεί να συνεισφέρει σε

μία μακροπρόθεσμη αλλαγή στις καθημερινές ζωές των ανθρώπων, η αλληλοβοήθεια μετατρέπεται σε ένα μέρος του πανδημικού θεάματος με το να αφομοιώνεται από το κράτος, τα μέσα μαζικής ενημέρωσης και οι εταιρίες.

Το πρώτο κρούσμα του ιού κορόνα διαγνώστηκε στη Κροατία στις 25 Φεβρουαρίου. Σήμερα στις 16 Απριλίου, υπάρχουν 1791 κρούσματα, συμπεριλαμβανομένων και κάποιων εργαζόμενων στην περίθαλψη. Κατά τη διάρκεια των τελευταίων δύο δεκαετιών, το δημόσιο σύστημα υγείας αποδυναμώνεται από την εμπορευματοποίηση και την ιδιωτικοποίηση. Κάποιες από τις ιατρικές δομές που υπήρχαν παλαιότερα, όπως το ινστιτούτο για την ανοσολογία που παρήγαγε εμβόλια, έχουν υποβαθμιστεί είτε καταστραφεί. Υπάρχει επίσης το πρόβλημα της έλλειψης προσωπικού και εξοπλισμού. Επιπλέον, οι δύο σεισμοί (5,3 και 5 βαθμοί της κλίμακας Ρίχτερ) δημιούργησαν ζημιές σε μερικά από τα νοσοκομεία του Ζάγκρεμπ, κάτι που δημιούργησε μία επί-πρόσθετη πρόκληση για σύστημα υγείας εν μέσω πανδημίας. Μολαταύτα, το σύστημα υγειονομικής περίθαλψης είναι, προς το παρόν, σχετικά σταθερό.

Απαγορεύσεις και επιτήρηση

Τα πρώτα μέτρα εφαρμόστηκαν στις 24 Ιανουαρίου και αφορούσαν τον έλεγχο των διεθνών αεροδρομίων και λιμανιών από την αστυνομία των συνόρων. Στις 2 Φεβρουαρίου όλοι οι επιβάτες που έφταναν με πτήσεις στην Κροατία άρχισαν να περνάνε από έλεγχο. Στις 24 Φεβρουαρίου, το επιτελείο διαχείρισης της κρίσης του υπουργείου υγείας παρουσίασε κάποια επιπλέον μέτρα: ενισχυμένη επιτήρηση των συνόρων με την Ιταλία, αυτό-απομόνωση με καθημερινή υποχρεωτική επικοινωνία με τον επιδημιολόγο για όλους τους ταξιδιώτες από τις πληγείσες περιοχές κτλ. Αυτά τα μέτρα στη συνέχεια μετατράπηκαν σε 14 ημέρη καραντίνα για τους ταξιδιώτες πριν την είσοδο τους στην Κροατία. Η ποινή για την παραβίαση του αυτό-περιορισμού είναι ένα πρόστιμο των 8000 kunas (1042 EUR) για την πρώτη φορά, και 120 000 kunas (15623 EUR) για περισσότερες από μία παραβάσεις. Μέχρι στιγμής σε περισσότερους από 1500 ανθρώπους επιβλήθηκε πρόστιμο για την παραβίαση του αυτό-περιορισμού. Πολλοί άνθρωποι αναφέρουν τους γείτονες τους, κάποιες φορές ακόμα και αν τους δουν να απλώνουν τα ρούχα τους στο μπαλκόνι.

Δύο μέρες αργότερα το επιτελείο της κρίσης εισήγαγε καθημερινά ενημερωτικά διαγγέλματα (στην αρχή, για δύο φορές την ημέρα). Από τότε και έπειτα, κάθε μέρα μας λένε το πώς η υγεία του έθνους θα πρέπει να προστατευτεί. Την ίδια μέρα δόθηκε η συμβουλή να ακυρωθούν όλες τις συγκεντρώσεις που ήταν άνω των 1000 ατόμων. Στις 11 Μαρτίου, η επιδημία του ιού κορόνα ορίστηκε για ολόκληρη την επικράτεια της Κροατίας. Αποφασίστηκε ότι από τις 13 Μαρτίου και μετά, όλα τα μαθήματα του σχολείου και του πανεπιστημίου στην επαρχία της Ίστριας, της επαρχίας δηλαδή που είναι πιο κοντά στην Ιταλία, θα αρχίσουν να διεξάγονται ψηφιακά και στην τηλεόραση. Δύο μέρες αργότερα, ο πρωθυπουργός ανακοίνωσε ότι όλα τα εκπαιδευτικά ιδρύματα σε όλη τη χώρα θα είναι κλειστά από τις 16 του μήνα και μετά, και ότι αυτά τα μαθήματα θα γίνονται με ψηφιακό τρόπο και μέσω της τηλεόρασης από τις 19 Μαρτίου και έπειτα. Οι παιδικό σταθμοί έκλεισαν επίσης. Οι γονείς όμως που δεν είχαν τη δυνατότητα να παρέχουν φροντίδα στα παιδιά τους, μπορούν ακόμα να τα αφήνουν στα σχολεία ή στους παιδικούς σταθμούς.

Στις 19 Μαρτίου, η κυβέρνηση έθεσε σε ισχύ δύο νέα μέτρα: τα μέτρα περιορισμού των κοινωνικών συγκεντρώσεων, της εργασίας στον τομέα του εμπορίου, στον τομέα των υπηρεσιών και των αθλημάτων και των πολιτιστικών γεγονότων, και την προσωρινή απαγόρευση της εισόδου στη χώρα. Το πρώτο μέτρο που ορίστηκε ως κοινωνική απομάκρυνση, απαγόρευσε όλες τις δημόσιες συγκεντρώσεις πάνω από 5 ανθρώπων, ανέστειλε όλες τις εμπορικές δραστηριότητες εκτός τα σούπερ μάρκετ, τα φαρμακεία, και τα καταστήματα με προϊόντα υγιεινής, τα καταστήματα με παιδικές προμήθειες, τους φούρνους, τα περίπτερα, τα βενζινάδικα και κάποια άλλα καταστήματα που εξειδικεύονταν στα αγροτικά και στα οικοδομικά υλικά. Όλα τα πολιτιστικά, θρησκευτικά και αθλητικά γεγονότα απαγορεύτηκαν, όλα τα καφέ και τα εστιατόρια έκλεισαν

εκτός από τα καταστήματα που προσφέρουν τροφή αλλά μόνο για delivery ή για take away, επίσης έκλεισαν τα κομμωτήρια, τα μπαρμπέρικα, τα σαλόνια ομορφιάς, οι πισίνες, οι σχολές οδηγών και γλωσσών κλπ. Όλες οι ανοιχτές επιχειρήσεις ήταν υποχρεωμένα να ακολουθούν συγκεκριμένες διαδικασίες. Οι εργαζόμενοι και οι εργαζόμενες ήταν υποχρεωμένοι/ες να οργανώνουν την εργασία τους από το σπίτι αν ήταν δυνατόν και με τηλεδιασκέψεις αντί για φυσικές συναντήσεις. Η διέλευση από τα σύνορα ήταν απαγορευμένη εκτός για τους Κροάτες πολίτες που επέστρεφαν στην Κροατία, και για όσους και όσες που ζούσαν στην Κροατία αλλά ήθελαν να επιστρέψουν στις χώρες καταγωγής τους. Εκείνη τη μέρα αποφασίστηκε επίσης ότι όλες οι δημόσιες συγκοινωνίες πρέπει να ανασταλούν και ότι οι στάσεις των τρένων και των λεωφορείων οφείλουν να είναι κλειστές από τις 22 Μαρτίου και μετά.

Αρκετά νέα μέτρα υιοθετήθηκαν την 21η του Μάρτη: ένα αυστηρός περιορισμός των συγκεντρώσεων στους δρόμους και σε άλλους δημόσιους χώρους, μία απαγόρευση στο να φεύγεις από το χώρο της κατοικίας και μόνιμης κατοικίας, αλλά και μία νέα απόφαση για την ώρα λειτουργίας των καταστημάτων. Ο πρώτος περιορισμός εφαρμόζεται από την επιτροπή προστασίας του πολίτη και την αστυνομία. Η απαγόρευση στο να φεύγεις από το χώρο της κατοικίας και απόφαση των ωραρίων των μαγαζιών. Ο πρώτος περιορισμός εφαρμόζεται από το επιτελείο προστασίας του πολίτη και την αστυνομία. Η απαγόρευση της εγκατάλειψης του τόπου διαμονής και της μόνιμης κατοικίας αναφέρεται σε όλα τα ταξίδια μεταξύ των δήμων, εκτός από την κυκλοφορία και τη μετακίνηση που απαιτείται για προμήθειες, τις καθημερινές μετακινήσεις υπαλλήλων στις υπηρεσίες που είναι απαραίτητες για: παροχή υγειονομικής και κτηνιατρικής περίθαλψης, παράδοση φαρμάκων και ιατρικών προμηθειών, συντήρηση κοινοτικών υπηρεσιών, παροχής νερού και αποχέτευσης, παροχής φυσικού αερίου και ηλεκτρικής ενέργειας, υπηρεσίες ασφαλείας, μέσα μαζικής ενημέρωσης, κάτοικοι που απαιτούν επείγουσα ιατρική περίθαλψη, για ζωτικούς οικογενειακούς λόγους, όπως η φροντίδα παιδιών και ηλικιωμένων ή η αγορά τροφίμων και βασικών αναγκών, μετακίνηση, εάν η εργασία είναι απαραίτητη και δεν μπορεί να γίνει από το σπίτι, υπηρεσίες έκτακτης ανάγκης και λειτουργίας που εμπλέκονται στην πρόληψη της εξάπλωσης του COVID-19. Για να ταξιδέψουν μεταξύ δήμων για τους αναφερόμενους λόγους, οι άνθρωποι πρέπει να ζητήσουν άδεια από τον δήμο τους. Η απόφαση σχετικά με τις ώρες λειτουργίας καταστήματος έκρινε ότι τα καταστήματα στα οποία επιτρέπεται να λειτουργούν θα είναι ανοιχτά από τις 8 το πρωί έως τις 5 το απόγευμα. Πρόσφατα στην πόλη Βουκοβάρ, η αστυνομία άρχισε να επιτηρεί τις γειτονιές με drone.

Ως μέρος της «πρόληψης» της εξάπλωσης του ιού της κορόνας, η κυβέρνηση πρότεινε μία τροποποίηση της πράξης ηλεκτρονικών επικοινωνιών, η οποία θα επιτρέπει, υπό το πρόσχημα της παρακολούθησης ατόμων που παραβιάζουν τον αυτοπεριορισμό λόγω υποψίας λοίμωξης από κορονοϊό, την παρακολούθηση και την επιτήρηση των μετακινήσεων όλων των ατόμων μέσω των κινητών τους τηλεφώνων, χωρίς εξαίρεση, χωρίς χρονικό περιορισμό, καθώς και τη αδιαφανή χρήση των δεδομένων που συλλέγονται. Το σύνταγμα επιτρέπει τέτοιες αλλαγές στο νόμο «σε περιόδους πολέμου ή άμεσης απειλής για την ανεξαρτησία της χώρας και την ολότητα του κράτους, καθώς και σε περιπτώσεις μεγάλων φυσικών καταστροφών». Η έγκριση μιας τέτοιας τροποποίησης αποφασίζεται από το κοινοβούλιο με πλειοψηφία των δύο τρίτων όλων των βουλευτών, και εάν το κοινοβούλιο δεν μπορεί να συνανηθεί, αποφασίζεται από τον πρόεδρο μετά από πρόταση της κυβέρνησης και με την υπογραφή του πρωθυπουργού. Αυτή η ιδέα ξεκίνησε από τον ειδικό σύμβουλο, του πρωθυπουργού, για την εθνική ασφάλεια, αλλά δεν υποστηρίχθηκε από τον υπουργό Εσωτερικών, παρόλο που και οι δύο προέρχονται από το ίδιο κυβερνών δεξιό κροατικό δημοκρατικό κόμμα (HDZ). Ωστόσο, εγκρίθηκε από την κυβέρνηση στις 25 Μαρτίου και συζητείται τώρα στο κοινοβούλιο. Η αντισυνταγματικότητα της έγκρισης μιας τέτοιας τροπολογίας χωρίς ψηφοφορία στο κοινοβούλιο επισημάνθηκε από όλα τα κόμματα της αντιπολίτευσης και ορισμένοι βουλευτές δήλωσαν ότι αυτό θα οδηγούσε σε δικτατορία και αστυνομικό κράτος. Ωστόσο, τα περισσότερα κόμματα συμφωνούν με την ιδέα της παρακολούθησης ανθρώπων, απλά με κάποιους ορισμένους περιορισμούς: για παράδειγμα, το ηγετικό κόμμα της αντιπολίτευσης - το

σοσιαλδημοκρατικό κόμμα (SDP) - θα το υποστηρίξει εάν περιορίζεται στους ανθρώπους που τους έχει επιβληθεί αυτόπεριορισμός, εάν αυτοί οι άνθρωποι είναι ενήμεροι σχετικά με αυτό, εάν υπάρχει χρονικό όριο και εάν τα δεδομένα που συλλέγονται καταστρέφονται μετά τη λήξη της πανδημίας. Ο πρωθυπουργός, ο οποίος πιέζει περισσότερο για αυτό, είπε ότι δεν καταλαβαίνει γιατί δημιουργείται μία τέτοια αναστάτωση για αυτό το ζήτημα, καθώς όλοι οι άνθρωποι δίνουν ήδη τα προσωπικά τους δεδομένα σε εταιρείες όπως το google και το facebook.

Εργασία

Ήδη από τις 17 Μαρτίου, η κυβέρνηση υιοθέτησε συνολικά 66 μέτρα για να ενισχύσει την οικονομία μετά την επιδημία του κορονοϊού. Τα μέτρα αφορούν συνολικά οκτώ υπουργεία, πολλά από τα οποία σχετίζονται με τη διατήρηση της ρευστότητας των εταιρειών, η οποία προωθείται πάντα ως τρόπος διατήρησης των θέσεων εργασίας.

Προκειμένου να αποφευχθεί η απώλεια θέσεων εργασίας σε τομείς της οικονομίας που πλήττονται από τον ιό της κορόνας, το υπουργείο Εργασίας και του Συνταξιοδοτικού συστήματος, ανέστειλε προσωρινά ορισμένες ρυθμίσεις, οι οποίες προορίζονταν να στηρίξουν την απασχόληση ορισμένων ομάδων επισφαλών εργαζομένων, όπως των νέων και των γυναικών. Από την άλλη πλευρά, θεσπίστηκε ενίσχυση για εταιρείες που απασχολούν άτομα με αναπηρία και παρατάθηκαν τα μέτρα για τους εποχιακούς εργαζόμενους και εργαζόμενες, επιδοτώντας τους τουλάχιστον τον κατώτατο μισθό για 6 μήνες για την περίοδο που είναι «μη ενεργοί». Το κράτος επιπλέον θα συγχρηματοδοτεί τις συνταξιοδοτικές παροχές ασφάλισης τους κατά τη διάρκεια αυτής της περιόδου της κρίσης του κορόνα.

Το κύριο μέτρο στήριξης είναι η οικονομική στήριξη των επιχειρήσεων που πλήττονται από την κρίση της κορόνας για την αποφυγή της απόλυσης εργαζομένων με την οποία οι εταιρείες λαμβάνουν περίπου 425 ευρώ (κατώτατος μισθός) ανά κάθε εργαζόμενο πλήρους απασχόλησης και 212 ευρώ ανά εργαζόμενο μερικής απασχόλησης για μια περίοδο έως και έως 3 μήνες μετά από το Μάρτιο, με δυνατότητα παράτασης της περιόδου αυτής. Επιπλέον πρόσφατα αυξήθηκαν οι μισθοί των εργαζομένων πλήρους απασχόλησης για 100 ευρώ. Οπότε οι εργαζόμενοι μπορούν υποθετικά να πάρουν περισσότερα χρήματα (από αυτά) από τους εργοδότες τους αλλά οι περισσότεροι και οι περισσότερες πιθανώς δεν το κάνουν. Επίσης, ο συγκεκριμένο μισθός κατατίθεται στις 15 του κάθε μήνα, όμως συνήθως αφορά την πληρωμή του προηγούμενου μήνα, κάτι που δημιουργεί δυσκολίες για πολλούς ανθρώπους. Εκτιμάται από την κυβέρνηση ότι περίπου 400 χιλιάδες θέσεις εργασίας μπορούν να διατηρηθούν με αυτόν τον τρόπο. Πρόκειται για θέσεις εργασίας στον τουρισμό, τις μεταφορές και την αποθήκευση, τις μεταποιητικές βιομηχανίες (υφάσματα, είδη ένδυσης, υποδήματα, δέρμα, ξύλο και έπιπλα) και θέσεις εργασίας σε οποιαδήποτε επιχείρηση που, λόγω των αποφάσεων του επιτελείου της προστασίας του πολίτη, δεν είναι σε θέση να συνεχίσει τις δραστηριότητές της. Αυτή η υποστήριξη δεν ισχύει για ιδιοκτήτες εταιρειών, ιδρυτές, διαχειριστές κ.λπ., παρά μόνο για μικρές επιχειρήσεις και βιοτεχνίες.

Το πρόβλημα με αυτό είναι ότι, οι εργοδότες θα είναι σε θέση να αποφασίσουν εάν θέλουν πραγματικά να διανείμουν τα 525 ευρώ κρατικής στήριξης στους εργαζόμενους είτε όχι. Προφανώς δεν υπάρχει έλεγχος για το πώς οι επιχειρήσεις ξοδεύουν τα δημόσια χρήματα που προορίζονται για τη διατήρηση θέσεων εργασίας.

Όσον αφορά την παραβίαση των δικαιωμάτων των εργαζομένων, δεν διαθέτουμε ακόμη πολλά δεδομένα σχετικά με αυτό. Υπάρχουν μερικά παραδείγματα, όπως στην αλυσίδα παντοπωλείων Plodine, όπου, παρά την υπερωριακή εργασία, οι εργοδότες ζήτησαν το επίδομα των 195 ευρώ από τους εργαζόμενους και μείωσαν «το δώρο του Πάσχα», ενώ επίσης δεν διανέμουν τον απαραίτητο

προστατευτικό εξοπλισμό και αγνόησαν την αναγκαιότητα υλοποίησης τεστ για τον ιό σε εργάτες που έφτασαν πρόσφατα από την Ιταλία.

Εκτός από τις αλυσίδες παντοπωλείων, μια άλλη πολύ προβληματική ομάδα εργοδοτών είναι οι πλατφόρμες διανομών όπως η Glovo, η Wolt κ.λπ. Δεδομένου ότι είναι απλώς «πλατφόρμες» και όχι «πραγματικοί εργοδότες» (οι διανομείς ονομάζονται «συνεργάτες» και όχι υπάλληλοι, δεδομένου ότι δεν έχουν ένα τυπικό συμβόλαιο και αντίθετα θεωρούνται «αυτοαπασχολούμενοι»), όλο το βάρος της προσαρμογής στη νέα κατάσταση πέφτει στην πλάτη των διανομέων. Έτσι, αυτό το επιχειρηματικό μοντέλο της «πλατφόρμας» επιτρέπει σε αυτές τις επιχειρήσεις να απελευθερωθούν από τις κλασικές υποχρεώσεις παροχής στους εργαζομένους όσον αφορά την ασφάλιση για την υγεία και την κοινωνική περίθαλψη και τους επιτρέπει να μετακυλήσουν όλα αυτά τα έξοδα, καθώς και τον κίνδυνο επιχειρηματικής δραστηριότητας, στους εργαζομένους. Εκτός όμως από τον κίνδυνο μόλυνσης (εξαιτίας πολλών κοινωνικών επαφών με τους πελάτες), οι διανομείς στο Ζάγκρεμπ διακινδυνεύουν επίσης τη ζωή τους εξαιτίας των κατεστραμμένων κτηρίων μετά τον σεισμό. Στην πραγματικότητα, η πλατφόρμα πίεζε τους διανομείς να παραδώσουν παραγγελίες αμέσως μετά τον σεισμό όταν το κέντρο της πόλης, έμοιαζε σαν ερείπια και πολλοί άνθρωποι (και μερικοί πιθανώς μολυσμένοι) βγήκαν στους δρόμους λόγω του φόβου που υπήρχε για πιθανότητα μετασεισμού. Επίσης, δεδομένου ότι οι άνθρωποι κάνουν όλο και περισσότερες παραγγελίες από παντοπωλεία (και όχι μόνο εστιατόρια), το επίσημο μέγιστο βάρος μιας παραγγελίας, που πρόσφατα ήταν 9 κιλά στο Glovo, αυξήθηκε στα 25 κιλά χωρίς να υπάρξει προγενέστερη ειδοποίηση για τους εργαζόμενους.

Ένα άλλο πρόβλημα που δεν συζητείται αρκετά είναι η μαύρη οικονομία. Εκτιμάται ότι περίπου το 30% του Κροατικού ΑΕΠ προέρχεται από αυτό που ονομάζεται «σκιάδεις οικονομίες». Επομένως, η επισφάλεια ενός σημαντικού ποσοστού εργαζομένων στους οποίους η μαύρη οικονομία είναι η μόνη πηγή εισοδήματος δεν αντιμετωπίζεται από τα υφιστάμενα μέτρα. Επίσης, αυτοί οι εργαζόμενοι που δεν έχουν επίσημες συμβάσεις δεν μπορούν να ζητήσουν επιδόματα ανεργίας από το κράτος εάν χάσουν τη δουλειά τους.

Ο υπουργός Οικονομικών ανακοίνωσε ότι ορισμένοι κρατικοί και δημόσιοι υπάλληλοι θα απολυθούν επίσης προκειμένου να εξοικονομήσουν χρήματα για τα οικονομικά μέτρα που προορίζονται για τη διάσωση της εγχώριας αγοράς. Ωστόσο, είπε επίσης ότι σκέφτονται να αυξήσουν τους μισθούς για τους εργαζόμενους στον τομέα της υγείας, τους υπαλλήλους του στρατού και της αστυνομίας και τους πυροσβέστες, αν και έχουν ήδη υπάρξει δυσανάλογα υψηλές επενδύσεις στον στρατό και την αστυνομία σε σύγκριση με άλλους τομείς προστασίας των πολιτών.

Εκτός από τα προαναφερόμενα μέτρα, η κυβέρνηση προετοιμάζει την αλλαγή του ίδιου του εργατικού δικαίου. Ο πρόεδρος των Ανεξάρτητων Κροατικών Συνδικάτων έκανε μία δήλωση που επεξηγεί ότι ο νέος νόμος θα περιλαμβάνει απεριόριστη δυνατότητα στους εργοδότες να αλλάξουν τους μισθούς των συμβάσεων, τα ουσιαστικά δικαιώματα, τις ώρες εργασίας, την εργασία σε πολλαπλούς χώρους εργασίας, τις αμοιβές λόγω της αναστολής εργασίας που προκαλείται από την επιδημία, άμεση τοποθέτηση των υπαλλήλων σε καθεστώς αδείας, εξαίρεση των εργοδοτών από το να συμβουλευούνται και να ζητάνε συγκατάθεση από το συμβούλιο εργασίας κ.λπ.

Στέγαση

Σύμφωνα με το προφίλ στο facebook του Κροατικού Δικτύου για τους Άστεγους, τα εγκαταλελειμμένα βαγόνια στον κεντρικό σιδηροδρομικό σταθμό του Ζάγκρεμπ αποτελούν το καταφύγιο για 50 με 70 ανθρώπους. Σύμφωνα με τους άστεγους, για περίπου 100. Λένε ότι υπάρχουν τουλάχιστον 700 άνθρωποι στο δρόμο μόνο στο Ζάγκρεμπ, ενώ η M.K.O Fajter εκτιμά ότι ο αριθμός είναι πιο υψηλός, δηλαδή από 1000 έως 2000 ανθρώπους. Οι ακριβείς αριθμοί,

ωστόσο, είναι πολύ δύσκολο να εκτιμηθούν εξαιτίας της ιδιαιτερότητας του να είσαι άστεγος, καθώς οι άστεγοι και οι άστεγες μετακινούνται τακτικά και έτσι ο συνολικός αριθμός τους στην Κροατία δεν είναι γνωστός. Η επιδημία του ιού της κορόνας κλείνει τους οργανισμούς που παρέχουν στους άστεγους ζωτική βοήθεια. Το Κέντρο Ημερήσιας Φροντίδας για τους Άστεγους, το οποίο παρέχει στους αστέγους ένα μέρος για κοινωνικές συναναστροφές, για να πίνουν ένα ποτήρι καφέ και να τρώνε κάτι, να ξεκουράζονται, να πλένουν τα ρούχα τους, να κάνουν ντους δύο έως τρεις φορές την εβδομάδα, σταμάτησε να λειτουργεί. Επίσης, διάφορα καταφύγια αστέγων που διοικούνται από τις εντολές της εκκλησίας ή από άλλα θρησκευτικά ιδρύματα (το οποίο περιλαμβάνει επίσης το μοναδικό καταφύγιο στο Ζάγκρεμπ που δέχεται άτομα χωρίς γραπτή παραπομπή από το εθνικό κέντρο κοινωνικής μέριμνας) κλείνουν λόγω της πανδημίας. Ορισμένες πόλεις, όπως η Ριέκα, παρείχαν ειδικά καταφύγια, όπου οι άνθρωποι μπορούσαν να μείνουν κατά τη διάρκεια της πανδημίας και όπου λαμβάνουν κάποια φροντίδα, αλλά στις άλλες πόλεις οι περισσότεροι άστεγοι δεν έχουν κανένα μέσο για απομόνωση, για υγιεινή, για την περίπτωση «αποτυχίας του ανοσοποιητικού συστήματος», για ιατρική περίθαλψη ή για δυνατότητα λήψης των απαραίτητων πληροφοριών.

Καθώς όλο και περισσότεροι άνθρωποι είτε χάνουν τη δουλειά τους είτε παίρνουν πολύ μικρούς μισθούς για εξαναγκαστικές άδειες, συχνά χάνουν επίσης τα σπίτια τους επειδή δεν είναι σε θέση να πληρώσουν το ενοίκιο. Πολλοί άνθρωποι στο Ζάγκρεμπ έχασαν τα σπίτια τους (περίπου 1000 άτομα) λόγω των ζημιών από τον σεισμό, αλλά για αυτούς το κράτος παρείχε μια «λύση». Αναγκάσαν τους φοιτητές να φύγουν από μια φοιτητική αίθουσα να μετακινηθούν σε μια άλλη μικρότερη, και έτσι δημιούργησαν χώρο και τοποθέτησαν 1800 κρεβάτια για τους ανθρώπους. Κατά τη διάρκεια αυτής της διαδικασίας, μετέφεραν τα πράγματα των μαθητών που δεν βρίσκονταν εκεί αυτήν τη στιγμή και χωρίς να τους/τις ρωτήσουν και τα έβαλαν σε μαύρες σακούλες. Ως αποτέλεσμα αυτού, πολλοί μαθητές έχασαν τα υπάρχοντά τους. Η διαδικασία επείγουσας απομάκρυνσης τόσων πολλών μαθητών, δημιούργησε επίσης κίνδυνο εξάπλωσης του ιού, καθώς πολλοί άνθρωποι βρίσκονταν ταυτόχρονα στις αίθουσες. Παρ' όλα αυτά, αυτή ήταν προφανώς μια πολύ πιο «λογική» λύση για την κυβέρνηση, από το να φιλοξενήσει τους ανθρώπους σε μερικά από τα πολλά άδεια ξενοδοχεία ή διαμερίσματα Airbnb.

Δεδομένου ότι υπήρχαν επιπλέον θέσεις στους κοιτώνες των μαθητών, άτομα που έχασαν τα σπίτια τους εξαιτίας της συνθήκης του κορόνα, άρχισαν να υποβάλλουν αιτήσεις προκειμένου να φιλοξενηθούν προσωρινά εκεί, αλλά τα αιτήματά τους απορρίφθηκαν με βάση το ότι αυτό το κατάλυμα προορίζεται μόνο για περίπτωση σεισμού.

Η έλλειψη στέγης έγινε ακόμα περισσότερο εμφανείς σε μικρότερες πόλεις όπου δεν υπάρχουν καταφύγια ή κέντρα φροντίδας. Σε ορισμένες τουριστικές περιοχές όπως η Ίστρια, πολλοί άνθρωποι που δούλευαν εκεί ήταν μετανάστες εργαζόμενοι που έχασαν τις δουλειές τους και κατά συνέπεια και τη διαμονή τους, αλλά πλέον δεν μπορούν να επιστρέψουν στις χώρες τους.

Τα λεγόμενα ασφαλή σπίτια για θύματα ενδοοικογενειακής βίας φαίνονται στη συγκεκριμένη συγκυρία ως ανεπαρκή. Πρώτα απ' όλα, ο αριθμός των περιπτώσεων οικιακής κακοποίησης αυξήθηκε, αλλά τα καταφύγια φοβούνται να δεχτούν νέα άτομα πριν τους κάνουν τεστ για κορονοϊό, προκειμένου να προστατεύσουν άτομα που βρίσκονται νωρίτερα εκεί. Ωστόσο, η διενέργεια τεστ για τον ιό δεν έχει οργανωθεί. Το υπουργείο δημογραφίας, κοινωνικής πολιτικής, οικογένειας και νεολαίας είπε ότι εάν ένας δυνητικός φορέας δεν παρουσιάζει κανένα σύμπτωμα, δεν μπορεί να γίνει δεκτός στο καταφύγιο. Ωστόσο, μία Μ.Κ.Ο από το Σπλιτ έστειλε ένα δημόσιο αίτημα μέσω των μέσων ενημέρωσης ζητώντας από άτομα που έχουν άδεια διαμερίσματα ή σπίτια να τα δωρίσουν προσωρινά σε θύματα ενδοοικογενειακής βίας, για να μειώσουν τον κίνδυνο μετάδοσης.

Η ζωή των χρηστών άλλων σπιτιών, όπως τα σπίτια για ηλικιωμένους και ασθενείς, για παιδιά και ανηλίκους χωρίς κατάλληλη γονική μέριμνα, για άτομα με σωματικές ή διανοητικές αναπηρίες κ.λπ., έχει αλλάξει πολύ από την κήρυξη της πανδημίας. Οι περισσότεροι και οι περισσότερες δεν είναι σε θέση να βγουν από το σπίτι, εκτός εάν υποφέρουν από σοβαρά προβλήματα υγείας και πρέπει να νοσηλευτούν σε νοσοκομεία και επιπλέον δεν επιτρέπεται να δεχτούν επισκέπτες.

Μετανάστες

Δεδομένου ότι τα σύνορα είναι πλέον σχεδόν τελείως κλειστά και επιτηρούνται πολύ περισσότερο, έγινε ακόμη πιο δύσκολο για τους μετανάστες και τις μετανάστριες να εισέλθουν στην Κροατία. Βίαιες και παράνομες επαναπροωθήσεις συμβαίνουν συνεχώς, και αρκετές έχουν καταγραφεί από την κήρυξη της πανδημίας. Στις 23 Μαρτίου και στις 6 Απριλίου, δύο άτομα ξυλοκοπήθηκαν βάνουσα από την κροατική αστυνομία. Οι φίλοι του δεύτερου ατόμου, αυτός που χτυπήθηκε τον Απρίλιο, έπρεπε να φτιάξει ένα φορείο με ξύλο για να καταφέρει να τους μεταφέρουν πίσω στη Βοσνία. Ένας ντόπιος κάλεσε τη Βοσνιακή αστυνομία επειδή το ασθενοφόρο αρνήθηκε να τον παραλάβει στα σύνορα του Sturlic. Πριν από την κήρυξη της πανδημίας, υπήρχε τουλάχιστον μία παροχή βοήθειας στα σύνορα από εθελοντές και ΜΚΟ, αλλά τώρα, δεδομένου ότι είχαν επιβληθεί αυστηροί περιορισμοί στην κυκλοφορία, αυτό έγινε δύσκολο να οργανωθεί.

Υπήρξαν ειδήσεις σχετικά με το καταφύγιο Rogin για τους αιτούντες άσυλο στο Ζάγκρεμπ, που μετατράπηκε σε φυλασσόμενο camp και ότι οι άνθρωποι που ζουν εκεί δεν επιτρέπεται να φύγουν. Δηλαδή, συγκεκριμένα ένας φράκτης άρχισε να χτίζεται γύρω από το κτίριο στις 13 Μαρτίου. Λέγεται ότι αυτό είχε προγραμματιστεί πριν από την πανδημία και ότι έτσι το Rogin δεν έγινε στρατόπεδο με πύλη, ωστόσο, οι άνθρωποι που ζουν στο καταφύγιο δεν ενημερώθηκαν ποτέ το γιατί χτίστηκε αυτός ο φράκτης, ούτε πώς αυτό θα επηρεάσει τη ζωή τους. Επιπλέον, οι Μ.Κ.Ο δεν επιτρέπεται να έχουν παρουσία στο καταφύγιο και να κάνουν τις δραστηριότητες ένταξής τους. Μόνο εργαζόμενοι από τον Ερυθρό Σταυρό και γιατροί του κόσμου (που πραγματοποιούν τις αρχικές εξετάσεις) επιτρέπεται να εισέλθουν. Οι Μ.Κ.Ο για τα ανθρώπινα δικαιώματα που μετέφεραν αυτές τις ειδήσεις, ανέφεραν αργότερα ότι φαίνεται τελικά ότι το Rogin δεν έγινε στρατόπεδο με πύλη. Ωστόσο, αυτό είναι δύσκολο να πούμε. Πρέπει να τονιστεί ότι η θεραπεία και η πρόληψη του COVID-9 σε μια πανδημία είναι μια μορφή ιατρικής έκτακτης ανάγκης, πράγμα που σημαίνει ότι η θεραπεία υποτίθεται ότι είναι δωρεάν για όλους τους πρόσφυγες, τους αιτούντες άσυλο και τους «ξένους» που βρίσκονται στο λεγόμενο παράτυπο καθεστώς.

Σε ένα άτομο επιβλήθηκε αυτό-περιορισμός στο κέντρο κράτησης του Ježeno λόγω υποψίας για λοίμωξη από κορονοϊό. Πρόκειται για ένα άτομο που απελάθηκε από την Αυστρία και είχε προηγουμένως λάβει άσυλο στην Κροατία. Δεν είναι ξεκάθαρο γιατί αυτό το άτομο, το οποίο ήταν κάτω από το καθεστώς διεθνούς προστασίας και άρα θα έπρεπε να έχει σχεδόν ίσα δικαιώματα με τους Κροάτες πολίτες, τοποθετήθηκε εν τέλει σε κέντρο κράτησης και όχι σε ορισμένες από τις εγκαταστάσεις που η πόλη του Ζάγκρεμπ χρησιμοποιούσε για τον αυτό-περιορισμό.

Φυλακές

Δεν υπάρχουν πολλές ειδήσεις από τις φυλακές, εκτός από το ότι η σωφρονιστική διοίκηση και η διοίκηση της φυλακής και θέσπισαν απαγόρευση των επιτρεπόμενων αδειών αλλά και επισκέψεων σε όλες τις φυλακές.

Οργάνωση

Αμέσως μετά τις πρώτες συστάσεις που δόθηκαν από το επιτελείο της κρίσης για τα άτομα που εμφανίζουν συμπτώματα, για τα άτομα που ήρθαν από το εξωτερικό και την προτροπή προς τους

ηλικιωμένους να απομονωθούν είτε να αποφεύγουν να βγαίνουν, μια ομάδα ανθρώπων στο Ζάγκρεμπ οργάνωσε ένα δίκτυο αλληλόβοήθειας που ονομάστηκε Jedni za druge (κάτι σαν «Ο ένας για τον άλλον») με μοναδικό σκοπό να προσφέρει τρόφιμα, φάρμακα κ.λπ. και να παρέχει δυνατότητα μετακίνησης σε άτομα που είναι απομονωμένα. Έφτιαξαν μια δωρεάν τηλεφωνική γραμμή και μια ομάδα facebook όπου οι άνθρωποι μπορούν να ζητήσουν υποστήριξη ή να προσφέρουν βοήθεια. Εκτύπωσαν επίσης φυλλάδια και τα διανέμουν σε κτίρια, ώστε άτομα που χρειάζονται βοήθεια να μπορούν να τους/τις βρουν. Πολλοί άνθρωποι συμμετείχαν σύντομα και ο αριθμός των συμμετοχόντων συνεχίζει να αυξάνεται, οπότε έτσι ο συντονισμός έγινε κάτι το πολύ περίπλοκο αρκετά σύντομα. Πλέον, η ομάδα ξέφυγε από τον αρχικό της σκοπό, επειδή οι άνθρωποι δεν ζητούν μόνο βοήθεια με είδη τροφίμων, αλλά και χρήματα, στέγη, θέσεις εργασίας κ.λπ. Στην πραγματικότητα, τα τελευταία χρόνια αυτό είναι το πιο κοινό αίτημα - οι άνθρωποι χάνουν θέσεις εργασίας, διαμερίσματα κ.λπ. και πολλοί δεν έχουν κανέναν να ζητήσουν βοήθεια. Πρέπει να πούμε ότι αυτό προκάλεσε πολλά προβλήματα στην ομάδα με αποτέλεσμα να υπάρξει απαγόρευση και εξάντληση, επειδή συχνά δεν ήταν σε θέση να βοηθήσουν. Σε εκείνο τη σημείο ξεκίνησαν μερικές συζητήσεις για το πώς θα μπορούσαν να υπάρξει μία προσέγγιση αυτά τα ζητήματα, αλλά χωρίς μεγάλη επιτυχία, καθώς η ομάδα είναι πολύ ετερογενής - και μερικοί άνθρωποι θέλουν να παραμείνουν στην αρχική ιδέα και να μην κάνουν τη δουλειά που νομίζουν ότι είναι έργο κοινωνικών λειτουργών, ενώ άλλοι άνθρωποι που εργάζονται για φιλανθρωπικά άτομα και έχουν πολλές επαφές και έτσι θέλουν να κάνουν τα πάντα, μερικοί άνθρωποι πιστεύουν ότι η ομάδα πρέπει να κάνει δράσεις υποστήριξης αυτών των ανθρώπων και ούτω καθεξής. Για τις περιπτώσεις που γνωρίζουμε, ένας μεγάλος αριθμός ατόμων που ζήτησαν βοήθεια, την έλαβαν από άλλους ανθρώπους που τους προσέφεραν φαγητό, βόλτες με αυτοκίνητο, χρήματα, διαμονή κ.λπ. Επίσης, παρόμοιες ομάδες οργανώθηκαν με το ίδιο μοντέλο σε πολλές διαφορετικές πόλεις. Επομένως, είναι θετικό ότι οργανώθηκε ένα είδος αλληλοβοήθειας πολύ γρήγορα και ότι ικανοποιήθηκαν οι ανάγκες ορισμένων ανθρώπων. Ωστόσο, υπάρχουν πολλά προβλήματα. Ένα από αυτά είναι ότι από την αρχή το δίκτυο ήταν πολύ φιλόδοξο και η οργάνωση έγινε πολύ περίπλοκη πολύ σύντομα. Κατά συνέπεια, τα νέα άτομα που συμμετείχαν συχνά δεν κατάφεραν να καταλάβουν το πώς λειτουργούν τα πράγματα. Επομένως, βασίζονται στη γνώση των ανθρώπων που βρίσκονται στο δίκτυο για μεγαλύτερο χρονικό διάστημα κάτι που οδηγεί στην δημιουργία ιεραρχίας και στην έλλειψη συζήτησης. Η ανάγκη για συζήτηση είναι, ωστόσο, επείγουσα, δεδομένου ότι το δίκτυο αλληλοβοήθειας μετατρέπεται περισσότερο πλέον σε ένα ανθρωπιστικό δίκτυο επικουρικό του κρατικού κοινωνικού συστήματος και του Ερυθρού Σταυρού, κάτι το οποίο δεν μπορεί παρά να είναι προβληματικό.

Η οργάνωση γευμάτων αλληλεγγύης, όπως αυτές που οργανώθηκαν από τις αναρχικές συλλογικότητες Food-not-Bombs σε πολλές πόλεις, κατέστη αδύνατη μετά την απαγόρευση και την αναδιοργάνωση των αγροτικών αγορών. Συγκεκριμένα, αυτές οι συλλογικότητες εξαρτώνται από τους αγρότες που τους έδιναν δωρεάν τρόφιμα που είχαν απομείνει, κάτι που ήταν δυνατό μόνο σε τέτοιου τύπου αγορές καθώς βρίσκονται εκτός του φορολογικού συστήματος.

Δεν υπήρξε αυτόνομη οργάνωση για το πρόβλημα της στέγασης προς το παρόν, από όσο μπορούμε να γνωρίζουμε. Η M.K.O The Right to the City έκανε έκκληση προς την κυβέρνηση ζητώντας τη θέσπιση της προσωρινής αναστολής για όλες τις εξώσεις και των κατασχέσεων, με απαίτηση για παύση όλων των πληρωμών ενοικίασης για την πρώτη κατοικία για όσους έχουν χάσει το εισόδημά τους, επείγουσα στέγαση για όλους τους άστεγους κ.λπ. Μπορείτε να διαβάσετε ολόκληρο το κείμενο στα αγγλικά εδώ (<https://pravonograd.org/four-requirements-for-the-safety-of-home-during-the-crisis/>)

Όσον αφορά τους εργαζόμενους και τις εργαζόμενες δυστυχώς δεν έχει επιτευχθεί κανένα επίπεδο οργάνωσης από τα κάτωμέχρι στιγμής, εκτός ίσως από ορισμένες ομάδες αλληλοβοήθειας. Ορισμένες M.K.O και κάποια σωματεία έθεσαν σε λειτουργία τηλεφωνικές γραμμές SOS, που οι εργαζόμενοι και οι εργαζόμενες μπορούν να ζητήσουν νομικές συμβουλές, επιπλέον κάποιοι και

κάποιες οργανώνουν εκστρατείες για την υποστήριξη των ντελιβεράδων κ.λπ. Μερικοί από αυτούς τους ανθρώπους εικάζουν ότι μπορεί σύντομα ορισμένες ομάδες εργαζομένων να αρχίσουν να οργανώνονται σύντομα, αλλά δε γνωρίζουμε τίποτα γι 'αυτό.